

Mazsalacas Vēstis

LTF un LNNK Mazsalacas pilsētas grupu izdevums. Nr 1(1) 1989. gada 18. novembrī

LAIKA GRIEŽOS.

Latviešu tauta vairākus gadu simtus ir bijusi pazemota, apspiesta un nebrīvē turēta. Taču brīvības alkas neviens nav spējīgs apslāpēt. Kas un kad publiski izvirzīja prasību par neatkarīgas Latvijas valsts izveidi?

1917. gada jūlijā nacionālais demokrāts Ernests Blanks, kurš pārstāvēja Latvijas inteliģenci, izvirzīja lozungu par neatkarīgas Latvijas valsti ārpus Krievijas sastāva. Bet jau pirms viņa aprīlī Zemgales strēlnieku pulka komandieris Jukums Vācietis paziņoja Krievijas Pagaidu valdībai, ka, ja tā slēgs miera līgumu ar Vāciju, tad latviešiem cīnīsies par brīvu un neatkarīgu Kurzemi. Tās bija idejas, kuras dominēja kā vēlams parādības.

1918. gada janvārī latviešu Pagaidu Nacionālā padome, kura bija izveidojusies no buržuāzisko partiju pārstāvjiem un atradās Petrogradā, izvirzīja prasību par neatkarīgas Latvijas izveidošanu. Padomes locekļi bieži tikās ar ārvalstu sūtņiem, lai sapemtu nācīgos nepieciešamo atbalstu savas prasības īstenošanai. Krievijas un Vācijas sabrukums 1918. gada novembra sākumā radīja labvēlīgus apstākļus latviešu tautas sen ilgotā mērķa sasniegšanai.

1918. gada 18. novembra pēcpusdiena.

Latvju operas namam / tag. Nacionālajam teātrim / tuvojās svinīgi gērbti cilvēki, kuru rokās ieeja kartes uz Tautas Padomes sanākumi. To atklāj Tautas Padomes priekšsēdētāja pirmais vietnieks advokāts Gustavs Zemgals. Viņš nolasa 17. novembrī sastādītās Tautas Padomes sēdes protokolu, tad runu teic Kārlis Ulmanis, jo tieši viņam Tautas Padome bija uzticējusi sastādīt valdību. Iesamā-tiek raksturota jaunās valdības politiskā platforma. Tā ir samērā īsa, konkrēta, bet vēl nepilnīga. Pēc Kārļa Ulmana runas isteioās arī citu politisko partiju un grupu pārstāvji. Mobeigumtiek nolasa deklarācija par neatkarīgas Latvijas Republikas nodibināšanu.

Jaunizveidotajai valdībai bija jārisina grūti un atbildīgi uzdevumi, lai nosargātu brīvo republiku. Valdība un tauta ticēja, ka izdosies sakaute vietējo landesvēru, vācu dzelzsdīvīziju, kā arī Bermona komandēto krievu - vācu bandu.

Neatkarīgās valsts 20 gadu pastāvēšanas svinības Mazsalacā iesākās jau 17. novembra vakarā, kad skolas jaunatne devās lāpu gājienā no ģimnāzijas uz kritušo varoņu pieminekļa vietu svētozolā birāi.

18. novembra rītu ieskandināja luterāņu-baznīcas zvans. Sākās svētku dievkalpojums. Plkst. 10 Aizsargu namā uz svinīgo sēdi pulcējās pagasta un pilsētas pašvaldību un sabiedrisko organizāciju pārstāvji. Sēdi atklāja pilsētas galva N. Daugulis, kurš sniedza pārskatu par 20 gadu sasniegumiem rūpniecībā, tirdzniecībā, lauksaimniecībā, veselības kopšanā, izglītībā un trūcīgo iedzīvotāju apgādē.

Pēc sēdes sekoja gājieni uz baznīcu un kritušo varoņu pieminekli.

Pēcpusdienā Aizsargu namā Nīgas lektors Spodris notur priekšlasījumu par 1918. gada 18. novembra notikumiem, bet plkst. 17 mazsalacēši noklausās K. Ulmana radio runu.

Svētku izskaņā bija iespēja noskatīties A. Grīna lugu "Tēvu zeme".

Jānis Reinvalds

Mazsalacas vidusskolas skolotājs

PAZIŅOJUMS

18. novembrī izliksim sarkanbaltsarkanos karogus! Plkst. 16 ev.-luter. baznīcā dievkalpojums. Aizdegsmis svečites pie 1914. - 1920. g. kritušo karavīru pieminekļa. Vakara lai mirdz sveču liesmīgas logos. Atmiņai, piemīņai, Krievijas un nomocītajiem. Latvijas nākotnei.

Mazsalacas pils. TF Dome

Kārlis Ulmanis

"Mēs visi esam šīs zemes bērni, šīs zemes, kas mūs uztur un uzturēs; te katram jāatrod šajā zemē sava vieta, šī vieta jāmeklē un jāatrod, klausot daļi - ves un vēstures dzelzs likumiem. Ja kāds šo vietu neatrod, tad lai viņš nemeklē vainu pie citiem. Šai zemei mums jānodod vislabākais, ko mēs spējam dot - tikai šai zemei un nekam citam! Tikai šai zemei, šai valstij mums visiem ir jākalpo. Mums visiem kopīgā darbā šī zeme ir jāizkopj, šī valsts jāceļ."

18. novembra rīts uzauša drūms un miglains, un neviena zvana skaņa nepāvēstīja viņa sākšanos, un neviena reliģioziska ceremonija ne-notika par godu šai dienai.

Reti nacionālie karogi plivinājās virs namu fasādēm, jo pie Latvijas robežām jau pulcējās tie, kas šos karogus ienāda kā mēri, redzot viņos visa ļaunuma iemiesojumu, bet aizstāvju šai valsts augstajai vienības zīmei nebija neviena.

Nacionālais teātris bija pilns ļaunā tajā vakarā no augšas līdz apakšai, bet tā tomēr nebija teātra publika. Baznīcas un dievkalpojuma atmosfēra lidoja pār ļaudīm, kas bija sapulcējušies noraudzītās aktā, kam latviešu vēsturi bija pagriezti gluži citādā virzienā. Ja ir taisnība, ka senču gari piedalās dzīvo gaitās, tad viņu

vajadzēja būt pilns gaisa.

Vieni, kas bijuši vadoņi,

kam viņu zemes dzīves dar-

bi deva tiesības uz indi-

viduālu dzīvi arī pēc nā-

ves, še bija neredzami klāt.

Karavadoņus no ļoti seniem

laikiem, nezināmos tautas

dziessmu dainotājus, atmodas

laikmeta dzējnīkus un dar-

biniekus, - visus šos vīrus

esam klāt ikviens sajuta.

Jo kas gan cits bija šīs

iedvesmas pēkšņais aukstums

kas reizēm drebīnāja ska-

tītājus, ja ne mirušo sa-

jaukšanās ar dzīvajiem?

Kas tad galu galā iedvesma

ir? Mūsu koncentrēta pa-

gājības spēks, mirušo senču

piepeša atmošanās, kas

ātriem zibeņiem apgaismo

pagātņi un nākotni.

Teātra sāles durvis atvērās, un pa viņām ienāca suverēns tau-tas pārstāvji, valdība un partiju pilnvarotie. Kad atskanēja vārdi, ka Latvija sevi izsludina par neatkarīgu valsti - republiku, daudzas galvas noliecās, un rokas aizklājās sejām priekšā.

Fragments no Ed. Virzas darba "Pa atmiņu pēdām".

«JA NE TU, TAD KAS! JA NE ŠODIEN, TAD KAD!»

Sodien dažādu jautājumu krustugunīs Mazsalacas TF grupas darbības koordinatori Jānis Naglis, Mihails Šipicins, Māris Radziņš.

1. Ja tā varētu teikt, ka cilvēks no malas redz labāk, tad jāsaka, Mazsalacā darbojas radoši un strādātgrīboši tautfrontieši. Kā ir tad, kad esi šī vilpa augšpusē?

J.N. Salīdzinot ar Valmieru, republiku esam darbojušies vairāk praktiski, mazāk ar tīro politiku.

1. Ir izveidojies darbīgs ap 20 cilvēku liels pulciņš, kurš veic reālus darbus.
2. Esam devuši dažādu notikumu novērtējumu, nepakļaujoties diktātam no augšas.
3. Sniegta plašāka informācija par notikumiem, atbalstot progresīvu politiku.
4. Jūtos labi.

M.S. Deuži gaida reālus darbus. Kādam tie darbi jādara. Jāpazīnā, ka pašiem tie darbi jādara. Visvieglāk, protams, ir atvērt augšā un saukt lozungus, nevis risināt reālas lietas.

M.R. Situācija ir mazliet mēģīga. Strādātgrīboši cilvēki tiešām ir, bet tādu diemžēl ir maz.

2. Ja varētu izdalīt būtisko, galveno, tad kas ir tas pats būtiskākais, kas veikts laika posmā līdz TF 2. kongresam?

J.N. Latvijas mērogā ir nostabilizēta ideja par brīvu, neatkarīgu Latviju.

M.S. Uzskatu, ka atgriešanās pie Baznīcas. Vēsture, kultūra, atmiņas, tradīcijas. Baznīca arī kā koncertzāle.

M.R. Atmodināta Mazsalacas sabiedrība.

3. Tagad līdzīga veida jautājums. Kas būtu tas pats galvenais, ar ko šodien vajadzētu sākt mūsu puses tautfrontiešiem?

J.N. Sakoptības jautājums. Garīgā sakoptība/izglītība, kultūra, sports.../.

Tautas īpašuma sakoptība /baznīca, kapi, parks, Kungu celīpi, Mājas, darba vietas, pilsētas sakoptība.

M.S. Padomes varas nodibināšana Mazsalacā.

M.R. Jācāk strādāt.

Esiet deputātu kandidāti gan pilsētas, gan rajona padomes vēlēšanām. Tātad esiet tie, kuriem tic. Cik tas ir viegli vai grūti gūt un uzturēt cilvēku uzticību?

J.N. Deputātiem jau īpaši netic, jo nevar jau neko izdarīt. Var uzturēt jautājumu, viedokli sabiedrībā. Tas arī gandrīz vai visas.

Ja es nebūtu deputāts, tad šos jautājumus būtu risinājis tāpat.

M.S. Par šito lietu es neesmu domājis. Mazlietip uztrauc, vai spēšu izdarīt to, ko gaida.

M.R. Esmu domājis par to, vai spēšu attaisnot doto uzticību, jo pamatā ir mans tiešais darbs, kurš papem man atvēlētā Laika lielāko daļu.

5. Jūs esiet ģimenes cilvēki. Ko par tādu vaļasprieku /es domāju sabiedrisko aktivitāti/ saka mājās?

J.N. Ģimene zaudē, taču kaut bērniem jādzīvo labāk. Tādēļ, ja ne tu, tad kas? Ja ne šodien, tad kad?

M.S. Visi, kas darbojas, tie dabū pa mīci. Tādēļ mājās varbūt uztraucas. Tomēr bērni un mamma atbalsta.

M.R. Izprot, taču nepricējas.

6. Es domāju, ka mūsu mērķis ir neatkarīga Latvija, Latvija ārpus PSRS saistāva. Ceļi ir dažādi. Uzdrošināšos uzdot jautājumu. Varbūt, protams, nereālu, es domāju tikai precizitātes ziņā. Bet mēģiniet paminēt! Kad?

J.N. Es domāju, apmēram pēc pieciem gadiem. Tas ir visilgākais.

M.R. Mān baidīties par to domāt. Varbūt pēc 20 gadiem.

M.S. Divu triju gadu laikā.

7. Sarunas nobeigumā. Ko darīsiet 18. novembrī?

J.N. Iededzināšu svečīti pie loga. Droši vien būšu ar visiem kopā Rīgā.

M.R. Jāpaskatās grafikā. Ja nebūs jāstrādā, tad būšu Rīgā.

M.S. Noteikti izlasīšu avīzi. Nekad neesmu bijis lielākā manifestācijā. Braukšu uz Rīgu.

Mēs visi kopā ticēsim Latvijas nākotnei un darīsim tā, lai tas brīdis pienāktu ātrāk.

Lai mūsu domas ir tik vienotas un apņēmības pilnas kā Baltijas ceļā 23. augustā!

Jautājumus uzdeva un atbildes pierakstīja

J. Bērziņš

MĪĻIE, MAZSALACIEŠI!

Mazsalacas LNNK grupas vārdā silti sveicam Jūs Latvijas svētkos - 18. novembrī. Lai Jums laba veselība, pietiekami daudz spēka un izturības un, protams, darbības, ejot grūto ceļu uz Latvijas valsts atjaunošanu.

"Mazsalacas Vēstis" mūsu grupa centīsies iepazīstināt Jūs ar savu nostādni neatkarības iegūšanā, padalīties šaubās par savu darbu un ļoti gaidīs Jūsu ieteikumus, argumentētu kritiku un reālus ierosinājumus, lai mēs visi vieglāk pārdzīvotu valsts sabrukumu, un iespējami mazāk cilvēku, iestrādņu un ieceru ietu bojā zem impērijas drupām.

Atgādinām, ka Mazsalacas LNNK adrese - Mazsalaca, p.k. 110.

Šajā ievadrakstā es mēģināšu atbildēt uz jautājumiem, kāpēc joprojām saglabājas LNNK, ja jau LTF otrā programma arī paredz suverēnas parlamentāras Latvijas valsts izveidošanu.

To, ka komunisms ir utopijs un sociālisms sevi kā sabiedriska iekārta ir izsmēlis, laikam neviens nav jāpārliecina. Vēl ilgi dzīvos sociālisms kā opozicionāra ideja, bet valstāskais sociālisms ar savu dzīves līmeni, ražošanas un sabiedrības attiecībām ir vajadzīgs vienīgi un tikai diktatūras nodrošināšanai.

Padomju Savienībā šo diktatūru konstitucionāli garantē un, piesedzoties it kā ar strādnieku atbalstu, realizē komunistiskā partokrātija.

Te arī divi pamatuzdevumi normālas, dzīvotspējīgas sabiedrības atjaunošanai:

Pirakārt - jāizņem valsts vadības vara no kompartijas rokām un jānodod materiālo vērtību radītājiem.

Otrkārt - strauji jāuzlabo visu mūsu materiālais labklājības līmenis.

Šo jautājumu risināšanas ceļi arī ļauj atdalīt LNNK centienus no LTF otrās programmas.

LTF tāpat kā, diemžēl, Valmieras PK uzskata, ka iespējams kreisi radikalizēt kompartiju no iekšienes. Lai to sasniegtu, partija (arī mūsu rajonā) izmēģinās cīnās par varu, par varas pārdali partijas iekšienē "labajiem, gaīšajiem" spēkiem, kuri tad nu labprātīgi atdos valsts pārvaldes funkcijas tautas deputātiem, modri - sekos īstenai tautvaldībai un neliels šķērslis tādu postošā kapitalisma attīstībai kā privātais īpašums ražošanas līdzekļu sabiedrisko ražošanu tikai vai privāta iniciatīva sociālistiskās sacensības vietā.

Doma labas un noteikti jānovēl - lai izdodas, - tikai man nav pārliecības, ka aiz vārdiem par pašnoārdināšanos sekos darbi.

Padomāsīm viāi, kas notiktu, ja centrīsta Gorbačova vietā pie varas nāktu "dzelzs disciplīnas" piekritēja Ljagačovs vai mūsu rajona sekretāru nomainītu republikā populārie Dangavpils vai Krāslavas pirmie sekretāri, tāsakot, jaunu ideju aupaigas pēc?

Sistēma, kas garantē demokrātiju, ir tikai viena - reāla daudzpartiju valsts. Mūsu republikā par pirmajām opozicionārajām partijām var izveidoties LSDSP un TF centrīsti. Izauksmes ceļu iet LNNK, LLS un VAK.

Daudzi komunisti izsaka domu, ka labprāt iestātos LSDSP, ja vien-tā spētu precīzi noformulēt savu rīcības platformu mūsdienai apstākļos.

Un te nu mēs nonākam pie paradokālas situācijas - daudzpartijas nepieciešamību izprot gandrīz visi, bet gatavi to pieņemt tikai jauni izveidotu. Diemžēl leikus politiskā jomā strādātgrībošo nav daudz un tāpēc LNNK iestājas par to, lai ārpuscentrīski domājošie komunisti pamestu kompartijas rindas un turpinātu savu politisko darbību citā kvalitātē.

Ir jāsaprot, ka politiski aktīvā iedzīvotāju daļa ir neliela un stāpras opozicionāras partijas izveidošanos nevar panākt tikai ar aicinājumiem, ka kompartija pieļauj dialogu par vairākpartiju sistēmas izveidi.

Esmu pārliecināts, ka pie šādām atzīpām arī Valmieras TF vadītāji komunisti, VAK un citu kustību komunisti.

Ir pienācis brīdis izšķirties par savu politisko pārliecību un piederību.

Otrs pamatuzdevums, kā jau minēju, ir mūsu ekonomikas sakārtošana.

No aicinājumiem - strādāsim labāk, dzīvosim labāk, - esam jau noguruši. Jāatzīmē, ka šīs atzīpas evolūcija patreiz norit visstraujāk un LTF radikālā spārma un LNNK uzskati ekonomikā šodien sakrīt. Dažreiz pat līkas, ka mūsu MP priekšsēdētājs Vilnis Bressis, kārtējo reizi, piemēļkots un piesmiets Maskavā, atgrieztoties Jeaniegs lūgumu par vīpa uzņemšanu LNNK.

Kā redzat, nelielās uzskatu atšķirības starp LTF un LNNK nav šķērslis kopējai darbībai.

Mēs taču visi gribam, lai vismaz mūsu bērni dzīvotu daudz daudz labāk, nekā savu dzīvi esam vadījušā mēs.

Paldies, ja vispārīgo pārdomu rakstu izlasījāt. Mazsalacas LNNK grupa centīsies nākamajā "Mazsalacas Vēstis" numurā padalīties savās domās par konkrētām problēmām Valmieras rajonā, Mazsalacas pagastā.

Z. Ziedinš

Elga Leja

Brīdinājums

Tā tauta nedzīvos,
Kas pati sevi tiesā,
Kas melnā nestundā
Ģērt brūci savā miesā.

Tā tauta nedzīvos,
Kas ārda ēkas mūrus,
Ko pati cēlusi,
Lejot sviedrus sūrus.

Tā tauta nedzīvos,
Kas šķeļas vidū pušu,
Neviens to nemeklēs,
No zemes pazudušu.

Kauliņi mesti

25.oktobra vakarā pilsētas kultūras namā pulcējās tautfrontieši, lai izvirzītu deputātu kandidātus 3 rajona un 22 pilsētas vēlēšanu apgabalos. Pavisam tika nosauktas 37 kandidatūras, ar balsu vairākumu LTF Mazsalacas pilsētas grupa par deputātu kandidātiem izvirzīja

Valmieras rajona padomes vēlēšanām:

- 29.vēlēšanu apgabalā - Mihailu Šipicinu (Mazsalacas vidusskolas skolotāju),
- 30.apg. - Andri Bērziņu (Valmieras raj.TDP IK priekšsēdētāju),
- 31.apg. - Juri Lulli (kolhoza "Mazsalaca" galveno agronomu).

Mazsalacas pilsētas padomes vēlēšanām:

- 1.apg. - Jāni Vidovski (r/a "Elektrons" Rūjienas darbnīcu radio-mehāniķi),
- 2.apg. - Edvīnu Āboliņu (Mazsalacas ārpusesrocu aparāzes daļas priekšnieku),
- 3.apg. - Jāni Nagli (Mazsalacas patērētāju biedrības valdes priekšsēdētāju),
- 4.apg. - Jāni Reinvaldu (Mazsalacas vidusskolas direktora vietnieku mācību darbā),
- 5.apg. - Gunti Grantiņu ("Lauktechnikas" Mazsalacas darbnīcu metinātāju),
- 6.apg. - Mārtiņu Prauliņu (Valmieras gāzes saimniecības kantora atslēdznieku),
- 7.apg. - Juri Lulli (kolhoza "Mazsalaca" galveno agronomu),
- 8.apg. - Valliju Pētersoni (Mazsalacas pilsētas poliklīnikas vecāko medmāsu),
- 9.apg. - Edgaru Raudīņu (Valmieras AK-12 šoferi),
- 10.apg. - Vladimīru Kobitjevu (SPK "Smiltene" Mazsalacas filiāles meistarū),
- 11.apg. - Māri Radziņu (Rūjienas zonālās slimnīcas galvenā ārsta vietnieku),
- 12.apg. - Māriti Viksni (Mazsalacas patērētāju biedrības tirdzniecības daļas vadītāju),
- 13.apg. - Uldi Dreimani (kolhoza "Mazsalaca" darba aizsardzības inženierī),
- 14.apg. - Aivaru Āboltiņu (apvienības "Degviela" ATU šoferi - operatoru),
- 15.apg. - Pēteri Sviķi (Mazsalacas patērētāju biedrības noliktavas pārzini),
- 16.apg. - Andi Āboltiņu (Mazsalacas MRS elektromontieri),
- 17.apg. - Jāni Bērziņu (Mazsalacas vidusskolas skolotāju),
- 18.apg. - Guntaru Bērziņu (Mazsalacas vidusskolas direktoru),
- 19.apg. - Sergeju Buševu (Mazsalacas tekstilfabrikas galveno mehāniķi),
- 20.apg. - Māri Zariņu (Mazsalacas MRS apkopes meistarū),
- 21.apg. - Baibu Baškeri (Mazsalacas vidusskolas skolotāju),
- 22.apg. - Andri Kalniņu (Rūjienas zonālās slimnīcas ārstu- rentgenologu)

2.decembra pilsētas grupas Domes sēdē par deputāta kandidāti 19.vēlēšanu apgabalā izvirzīja Ievu Sulti - Mazsalacas pilsētas bērnu mācītāju.

Tautas frontes grupa aicina visus minēto apgabalu vēlēšanu atbalstīt izvirzītos kandidātus, mudināt arī pārējos pilsētas iedzīvotājus vēlēšanās 10.decembrī balstot par tautfrontiešu ieteiktajiem kandidātiem. Nebūsim pasīvi, mēģināsim ticēt, ka mūsu ievēlētie deputāti spēš risināt pilsētas sasāpējušos jautājumus.

Deputātu kandidātu izvirzīšana notika lietiski, tomēr rādīja arī nepatīkamas pārdomas. Sapulce varēja pat nenotikt to dēļ, kuri negribēja uz pāris stundām atlikt savas mazās vai lielās ikdienas rūpes, savu vienaldzību. Saprotami ir maizes darbā aizņemtie, mazu bērnu māmiņas, slimie - pamatā pietiek ar viņu morālo un tikai dažreiz praktisko atbalstu tautas frontei. Ikvienam tautfrontietim būtu jāsaprot, ka būtiski svarīgu jautājumu apspriešanā viņu klātbūtne ir nepieciešama. Nestāvēsim malā! Tikai tā spēsim tuvoties mūsu kopējam mērķim.

V.Purīpa

Mazsalacas TF grupas izvirzīto kandidātu rīcības platforma

Gan pašu mazsalaciešu, gan rajona vadības dēļ Mazsalacā samilzušas ekoloģiskas, ekonomiskas, kultūras problēmas, kas novedušas pie lielas iedzīvotāju daļas vienaldzības.

1. Iestājamies par brīvas, neatkarīgas Latvijas atjaunošanu, demokrātiskas iekārtas nostiprināšanu.
2. Jāveido reāla, kompetenta padomes vara, padomes pieņemto lēmumu nelokāmai izpildei.
3. Iestājamies par dažādu īpašuma un saimniekošanas formu attīstību.
4. Esam par nepamatoti represēto cilvēku īpašuma atļidzīnāšanu no PSRS budžeta.
5. Panākt katram uzņēmumam savu noteikumu attīrīšanu, izveidot pilsētas attīrīšanas iekārtas un kanalizācijas sistēmas pamata izveidi līdz 1994.gadam.
6. Uzskāt ekoloģiski tīras produkcijas iepirkšanu un realizāciju Mazsalacā ar 1990.gadu.
7. Panākt ūdensvada pirmās kārtas izbūvi līdz 1991.gadam.
8. Panākt bērnu dārza, slimnīcas, tirdzniecības centra, kultūras nama celtniecību.
9. Radīt apstākļus, kuros jaunieši justu atbildību sevī, sabiedrības, Latvijas nākotnes priekšā.
10. Veicināt pašreizējās medicīnas sistēmas nomaigu pret apdrošināšanas medicīnu. Nodrošināt brīvu ārstu un ārstniecības vietas izvēli.
11. Iestājamies par internātu likvidāciju izglītības iestādēs un diferencētu skolotāju darba apmaksu.
12. Likvidēt visas priekšrocības, kādas ir dažādām sociālām grupām materiālo labumu un citu priekšrocību saņemšanā, izņemot cilvēkus, kuri dzīvo zem iztikas minimuma.

SAUKU JŪS PALĪGĀ

Dārgie mazsalacieši! Visi esat bijuši Mazsalacas poliklīnikā, daudzi arī slimnīcā un redzējuši gan gadu gaitā nodzīvotās telpas, gan šaurību. Sešos kvadrātmetros cieši viens pie otra piespiesti, kājās stāvat, savu rindu pie acu ārsta gaida veci cilvēki, mazi bērni, profilatoriski pārbaudāmie un slimnieki.

Slimnīcā vienā istabā guļ jauns slimnieks un mirstošais, jo citu iespēju nav.

Tāpēc, ka slimnīcā nav rentgena kabineta, slimniekus ar augstu temperatūru un plaušu karsoni jāved uz caurskati poliklīnikā. Un daudz vēl līdzīgu piemēru.

Sādi apstākļi ir necilvēcīgi un mūsdienās, kad pat mazattītīto valstu medicīnas iestādes ir uz augstāka līmeņa gan telpu, gan inventāra ziņā, tāds stāvoklis nedrīkst būt.

Divdesmit Mazsalacā nostrādāto gadu laikā ne reizi neesmu redzējis poliklīnikā un slimnīcā pilsētas "galvu", kurš saskatītu visu šo bezcerīgumu un censtos izsist palīdzību no rajona. Un pēkšņi rodas iespēja. Pie mums ierodas rajona Izpildkomitejas priekšsēdētājs Andris Bērziņš un, iepazīties ar mūsu nabadzību, ar šķaidru ekonomista prātu apsver iespējas palīdzēt. Tagad jautājums jau ir parcelts rajonā un ir uzākta cīņa par jaunas medicīnas iestādes celtniecību. Patreiz ir tikai cīņa par tiegšām celt. Bet tā var arī apstāties.

Un Andri Bērziņā es redzu vienīgo cilvēku, kurš var mums palīdzēt izcīnīt šīs tiesības. Tāpēc aicinu jūs, mazsalaciešus, atdot savas balsis par Andri Bērziņu rajona padomes Tautas deputātu padomes vēlēšanās!

Fārsla Radziņa
Mazsalacas poliklīnikas ārste

INFORMĀCIJA

Mazsalacas 14.vēlēšanu iecirkņa vēlēšanu komisijas dežūras:

- 13.novembris - 2.decembris - izpildu komitejas kaminzālē /Lejāna 4, tel.51269/
- Pirmdienās, otrdienās, trešdienās, - 10⁰⁰ - 19⁰⁰
- ceturtdienās, piektdienās - - 10⁰⁰ - 12⁰⁰
- Sestdienās - - 10⁰⁰ - 12⁰⁰
- 4.decembris - 9.decembris - vēlēšanu iecirknī /Dārza ielā 2, tel.51803/
- katru dienu - 10⁰⁰ - 19⁰⁰

1989.gada 10.decembrī

balsošanas vieta Dārza ielā - 2
/SPK "smiltene" Mazsalacas filiāles klubā./

CEĻA SĀKUMĀ

Simboliski, ka mūsu "Mazsalacas Vēstis" pirmais numurs vel - tīts 18. novembrī, Latvijas Valsts dzimšanas dienai.

Visiem zināms, ka jaunais dzimst sāpēs un šaubās. Tāpat dzima arī mūsu mazā avīzīte, kas, paredzams iznāks reizi mēnesī.

Nav svarīgi, kuram radās tā trāķā ideja, ka Mazsalacai vajadzīgs savs preses izdevums. Mazsalacai, kura jau ap 1870. gadu nesa skanošo, pilsētas nosaukumu, kaut visa "pilsēta" sastāvēja no diviem krogiem, aptiekas un Valtenberģu pagasta nama. Mazsalacai, kurai pilsētas tiesības piešķīra tikai 1928. gada 25. februārī. Mazsalacai, kurai pat neatkarīgās Latvijas laikā nebija savu laikrakstu.

Bet, patiecoties latviešu tautas trešajam atmodas periodam un Mazsalacas LTF un LNNK grupām, pilsēta beidzot tikusi pie "Mazsalacas Vēstīm".

Mūsu redakcijas darbinieku, galvenais uzdevums: veidot dialogu ar lasītāju, rakstīt par visu to, kas mums sāp. Panākt, lai visu rangu priekšnieki pildītu savus tīšos pienākumus, rūpētos par pilsētas sakoptību un labiekārtotību, lai visiem pilsētas iedzīvotājiem Mazsalaca kļūtu par asinsriti, lai ikvienam no mums pilsēta šķistu viskaistākā vieta zemes virsā.

Mūsu uzdevums panākt, lai ikviens no mums būtu domājošs un par Latviju degošs cilvēks.

Par iecerēm. Kā jau visiem maziem, tās netrūkst arī mums. Vispirms, grūbētos iznīdēt gadu desmitos ieaudzināto "kopējās mājas" bacili, kas sevišķi lipīgs ar savu bezatbildību, ar vienaldzību, ar kūtīrību. Tāpēc būsim nesaudzīgi pret ikkatru neizdarību, pret nolaidību, pret slinkumu.

Par citām idejām labāk skaļi nerunāt, lai vēlāk nebūtu jākoš pirkstā.

Bet vienu gan gribas mazsalaciešiem novēlēt: nestāvēt malā un neskatīties, kad pāris desmit tautfrontieši dara arī jūsu nepaveikto darbu.

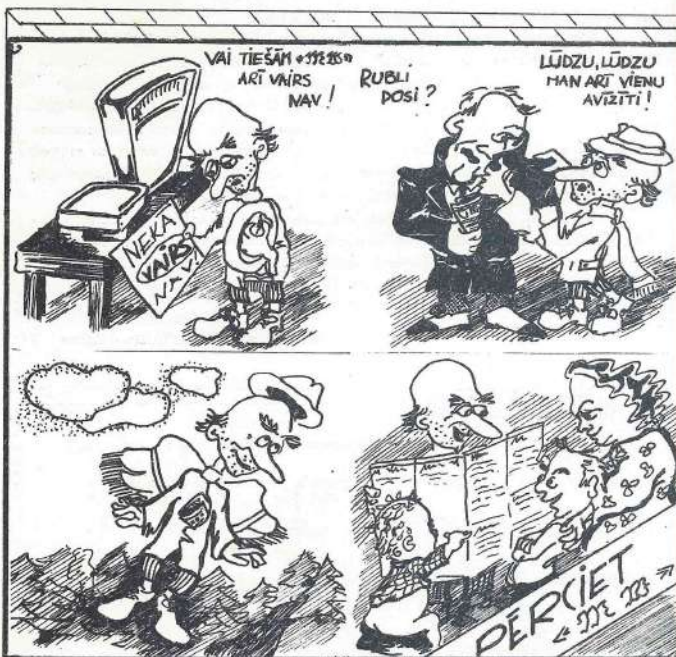
Esam pašā ceļa sākumā. Katrs sākums ir grūts, bet tomēr tik vilinošs...

Tagad katram cilvēkam ļoti daudz iespēju sevi piepildīt un apliecināt. Tāpēc nopietni pārdomājiet: ko varu padarīt es, lai daļiņa kaut mazlietiņ virzītos augšup, lai mēs visi kopā tuvotos mūsu mērķim - brīvai un neatkarīgai Latvijai!

Atis Sloka

PRE TAKUMS

25. decembrī plkst. 19⁰⁰ Mazsalacas baznīcā viesosies radošās apvienības "Studija" kamerkoris "Sindi putnu dārzā" kora diriģenta Ivara Bērziņa vadībā ar koncertu - dievkalpojumu Ziemassvētku noskaņā.

Atbildīgais par izdevumu J. NAGLIS.
Iespiests Valmieras tip. "Liesma".
Orseta tehn. Pasūt. Nr. .... Met. 500 eks.

aiž ziemās, aiž sniega, aiž sala...

14. oktobra rīts atausa saulains un silts, kad delegāti no mūsu rajona devās uz Ogri, Politiski represēto apvienības pirmo konferenci.

Aiz autobusa logiem zibēja rudenīgās ainavas, kuras skaistas vērtā nodzeltējušie koki.

Autobusā risnājās sarunas, no rokas rokā ceļoja fotoattēlvis par Sibīriju. Jā, skaudrajās atmiņās kavējoties, nemanot aizsteidzās laiks un klāt Ogri.

Pie represēto piemiņas akmens noliekam ziedus. Akmeņi iekalti Raiņa vārdi: "Mēs neaizmirsīsim neviena paša,

Ko savas varas laikā nokāvēt!"

Politiski represēto apvienības pirmā konference notiek skaistajā Ogres kultūras nama telpās. Šodien te ļaustu simti, bet pārsvarā cilvēki ar galvām kā ābelēm ziedoni.

Foajē telpās gar sienām fotoattēli. Tēma viena - Sibīrija. Ir arī karte, pie kuras pulcējas daudzi ļaustu, lai tajā atstātu savu atziņi - melnu karodziņu - represijas vietu.

Plkst. desmitos zālē nodzīst gaisma. Uz skatuves iedegas mazas sveču liesmiņas. Klusuma brīdis.

Konferenci ievada Māris Ludvīks, Ziemeļamerikas latviešu luterāņu draudzes mācītājs.

Tribinē B. Pētersonē "Sabiedriskas kustības Latvijā un Latvijas neatkarība".

Filozofa O. Eglīša tēma "Totalitārisms šodien un represiju atjaunošanās iespējas. Tribinē P. Noskova "Politiski represēto personu kustības Latvijā un to apvienošanās principi". Viņš ir PRA emblēmas autors.

Vārds konferences viesim - Pāvelam Brūverim - "Brīvais Eiropar" redaktoram. "...pienākums runāt to vārdā, kas par to nevar runāt... ciešanas - patiesais mērs mīlestībai...".

Tribinē dzejniece Anda Līce. "...akmeņi - vienīgie ceļa rādītāji kā nenomaldīties...".

"...emblēmā burts "L" atgādina šķēres, kas var sagriezt šīs zvaigznes...".

"...ir ap desmit grāmatu, kurām vajadzētu iznākt, bet, ja literatūra neparādās, tad tās ir represijas tikai citādākā formā...".

Par "PRA līdzekļi un to izmantošana" stāsta I. Frauliņa.

Konferencē ieradusies viesi no mūsu kaimiņu zemēm - Igaunijas un Lietuvas, pārstāvji no Alūksnes,

Jelgavas, Jūrmalas, Baldus, Ogres, Literatūras un Mākslas muzeja un citām vietām.

Redakcijas komisijas ziņojums par Statūtu, Deklarācijas un Aicinājuma redakciju. Balsošana: konferences dokumentu apatiprināšana un pieņemšana, tad seko Koordinācijas padomes ieviešana. No mūsu rajona tās satāv Daina Krēpuse un Ilga Eglīte. Valde 15 cilvēku sastāvā, arī te mūsu Daina Krēpuse.

Konferencē bija emocijām bagāti brīši: gan tas, ka apsveikuma telegrammu bija atsūtījis Kultūras komitejas pr.-js Raimonds Pauls, un citi, gan tas, ka konferences dalībnieki, kājās piecēlušies, ar aplausiem sveica Ošu skolnieku rotas pārstāvi.

Lielā klusumā zālē skanēja Ogres kultūras nama mākslinieciskās pašdarbības kolektīva koncerts un dzeja. Ne vienam vien vīram pār vaigiem noritēja ūtra, ūtra asaru lāse. Kad atskanēja dziesmas "Klusi sidrabotās aliedes", "Māte, es nāksu", likās ka pāri Latvijai liņz vorkutai vjatkai intai ačinskai asino turhauskai jēpisejaskai solīkamskai paraulai krasnojarskai omskai tomskai ingasaik diksonai karagaudai uhtai potmai megadānai... tagilai atskan spalgs dvāseles kliedziens...

Starpbrīdī pie mums pienāca kāds vīrs un jautāja, vai nepazīstam Veltu Sīli no Valmieras. Diezšķēl nepazīnām. Viņš gribēja viņai pateikt "paldies". Par ko šis "paldies", to zināšot viņa pati. Varbūt ar šī laikraksta starpniecību būsim izpildījuši vecā vīra lūgumu.

Vēl un vēl ausis skan dzirdētie vārdi "...par ko tas viss?..." "vai atceries?..." "kur tagad dzīvo, vai savās mājās?..." "...vai pazīsti vēl mani?..." "...jau miruši..." "...neticam, ka samaksās..." Tukšas mājvietas, aizauguši lauki, nocirstas birzis, nopostītas rījas.

Kam tas bija vajadzīgs?

Pāri Latvijai skan dvāseles kliedziens...

Daila Ošeniece
PRA I. konferences delegāte

Red. kolēģ. A. SLOKA, J. BĒRZIŅŠ, B. BAŠĶERE,
V. PURIŅA; R. TAUBE.

Adrese: Mazsalaca, p/k 55.

Maksā 30 kap.